

- Većinu struje dobijamo iz termoelektrana, pa će Vlada i dalje voditi računa o tome da struju i dalje tretira kao socijalnu kategoriju i teško da će bez nekog čvrstog dogovora sa EU da se odluči na uvođenje taksi za ugljenik jer bi to nametnulo dodatne troškove industriji i povećalo cene struje za potrošače. Od toga dakle nema ništa osim ako se ne postigne dogovor koji bi podrazumevao investicije i povoljne kredite u druge izvore električne energije - navodi naš sagovornik i dodaje da će se cena struje i dalje korigivati kao i dosad minimalno i u godinama kada se ne održavaju izbori.

Iako je Janez Kopač, direktor Sekretarijata Energetske zajednice, u nedavnom razgovoru sa predsednikom Aleksandrom Vučićem izrazio očekivanje da će naša zemlja prihvatiti inicijativu te institucije pod ingerencijom Evropske unije o uvođenju takse na ugljenik, teško je poverovati da će vlast u Srbiji na tako nešto pristati, kaže za Danas izvor blizak Vladi Srbije koji je želeo da ostane anonimn.

Energetska zajednica je naime izradila studiju o uvođenju takse na emisije CO₂, u kojoj se ističe da je postepeno uvođenje te dažbine obavezne za sve privredne subjekte koji troše struju dobijenu iz uglja, najisplativija opcija u cilju zaštite zdravlja čoveka i životne sredine. Shodno tome, Energetska zajednica je zatražila od Srbije kao i zemalja u njenom okruženju da postepeno uvedu takse na ugljenik i dosad se na to odazvala samo Elektroprivreda Crne Gore, koja je prošle godine uredbom pokrenula trgovinu emisijama štetnih gasova, u cilju ograničavanja delatnosti industrijskih i energetskih postrojenja koje doprinose klimatskim promenama a cenu emisija CO₂ do kraja godine treba da počnu da obračunavaju Elektrane Severne Makedonije.

Sudeći po saznanjima Danasa, vlast u Srbiji nije rada da sledi taj primer.

Dok vlast po podacima do kojih smo došli nema nameru da poslušna preporuku Energetske zajednice stručna javnost je podeljena po pitanju da li to što se od nas traži treba i ispuniti. Ekspert za energetiku Goran Radosavljević kaže za Danas da je uvođenje takse na ugljenik trend u Evropskoj uniji u poslednjih nekoliko godina.

- Njegov cilj je da generalnim oporezivanjem svih onih koji proizvode ili koriste struju iz termoelektrana bude zaštićena životna sredina i zdravlje ljudi. Dakle ono je sveobuhvatno za sve privredne subjekte dok je prethodno to naplaćivanje taksi bilo parcijalno i odnosilo se samo na neke. Nije reč o obaveznom uslovu koji Srbija mora da ispuni kako bi postala član Evropske unije već o preporuci. Bez obzira na tom trebalo bi pristati na inicijativu Energetske zajednice na način kako je to najpovoljnije za građane Srbije. Naime, ono što ne bi bilo dobro je da taksa na ugljenik bude još jedna dodatna dažbina u cilju zaštite životne sredine. Postoji već dosta ekoloških taksi koje se u Srbiji plaćaju. U slučaju da se doda još jedna to bi se svakako odrazilo negativno na cenu struje, odnosno ona bi se definitivno

povećala. Da bi se to izbeglo potrebno je da taksa na ugljenik zameni postojeće ekološke takse, umesto da im bude pridodata. Na taj način ne bi trebalo da dođe do rasta cena i dodatnog troška za potrošače – objašnjava naš sagovornik.

Prema njegovim rečima, budžet Srbije inkasira značajna sredstva od taksi za zaštitu ekologije, pa je tako samo od Elektroprivrede Srbije u poslednjih desetak godina naplaćeno više stotina miliona evra.

- Problem je što od te sume samo mali deo ide u projekte zaštite životne sredine. Razlog što veći deo sredstava nije iskorišćen je bio i nedostatak konkretnih projekata. Ono što bi trebalo raditi u budućnosti je da se ta sredstva troše sistemski kako ne bi bila neiskorišćena a dosad to nije bio slučaj – kaže Radosavljević.

S druge strane Vojislav Vuletić, generalni sekretar Udruženja za gas Srbije, kaže za Danas da ne postoji ni jedan jedini razlog da nadležni u našoj zemlji prihvate inicijativu Energetske zajednice.

- Nemačka kao članica Evropske unije proizvodi struju iz uglja. Isto čini i Poljska. Ako to rade te zemlje, zbog čega se od nas očekuje da i mi ne postupamo na isti način. Srbija dobija najviše struje iz termoelektrana i nema razloga da ne koristi ugalj kao resurs dok god ga ima. Nema potrebe da uvodi taksu na ugljenik kako traži Energetska zajednica jer bi na taj način struja u Srbiji poskupela i potrošači bi plaćali veće račune nego što je to sada slučaj. Dakle, sa proizvodnjom struje iz uglja treba nastaviti i paralelno uvoditi opremu za zaštitu životne sredine. Podsećam da u Termoelektrani „Kostolac“ od oktobra prošle godine veoma efikasno radi i služi svojoj svrsi postrojenje za odsumporavanje dimnih gasova. Dakle Srbija ulaže u modernu opremu za zaštitu životne sredine u termoelektranama te je stoga potpuno besmisleno tražiti da istovremeno uvodi i taksu na ugljenik, čime bi se cena struje za domaćinstva i privredu povećala – zaključuje naš sagovornik.

Izvor: danas.rs